VI BYGGJER ALVER KOMMUNE

**Arkiv:**
**JournalpostID:** 19/279
**Saksbehandler:** Ørjan Raknes Forthun
**Dato:** 26.08.2019

Saksframlegg

| Saksnr. | Utvalg | Møtedato |
|---|---|---|
| | Fellesnemnda Alver | |

## Planstrategi for Alver kommune

**Programansvarleg sitt framlegg til vedtak:**

- Fellesnemda oversender vedlagte utfordringsnotat og planstrategi 2020 - 2024 til kommunestyret i Alver for endelig handsaming

**Bakrunn**

Kommunal planstrategi er eit verktøy for politisk prioritering av planinnsatsen,for å sikre ressurseffektiv og målretta planlegging.
Planstrategien skal vedtakast av kommunestyret seinast eitt år etter at det nye kommunestyret er konstituert. Ved behandlingen av planstrategien skal kommunestyret ta stilling til om gjeldande kommuneplan eller deler av denne skal reviderast. I tillegg til å vurdere andre planbehov. I tråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementet si (KMD) tilråding har dei tre kommunane som blir Alver kommune fra 1.1.2020 vedteke å samordna planbehovet med heimel i PBL. § 9-1, før ny kommune formelt trer i kraft.

**Grunnlag for planstrategi i Alver**

For å sikre best mulig grunnlag for planarbeid og planprioritering inn i Alver, blei prosjektet «Planarbeid mot Alver kommune» starta hausten 2018.
Mål: Utarbeide grunnlag for planarbeid i Alver kommune
Resultatmål

- Kartlegge korleis kommunane arbeider med samfunnsplanlegging i dag og korleis dette blir organisert i eksisterande kommunar. Kartlegge overordna planar i kommunane Lindås, Meland og Radøy
- Status på planarbeid i dei tre kommunane i 2020
- Utarbeide ei analyse som skal vere grunnlag for planprioritering og planstrategi i Alver kommune
- Utarbeide forslag til planstrategi og legge grunnlag for planprogram for samfunnsdelen i Alver kommune (Vedtak i fellesnemnd august 2019)

**Organisering av arbeidet**

Det er etablert ei  administrativ prosjektgruppa som har arbeida med utfordringsdokumentet og framlegg til planstrategi.
Mogeleghet og utfordringsdokumentet har vore presentert for fellesnemda i møte 4.mars.2019
Det har vore administrative drøftingar av utfordringnotat og planbehov med leiargruppa i Alver.

**Planstrategien sin funksjon og avgrensing**

Når kommuane Radøy, Meland og Lindås  vert Alver i 2020  må vi ha ein strategi for korleis vi skal arbeide planstyrt i den nye kommunen. Planstrategien skal vise kva planer som må på plass for å gje ein retning til samfunnsutviklinga, og kva planer som Alver må prioritere for å sikre forutsigbar forvaltning og tenesteyting.
Det kommunale plansystemet er sentralt for styring og prioritering i kommunal verksemd. Visjonar, mål og prinsipp som ligg i intensjonsavtalen er eit grunnlag for plansystemet og politikken inn i Alver kommune.  Mange av planane i dagens kommunar vil også vere gjeldande inn i Alver kommune, men det er viktig å starte arbeidet med å bygge det nye felles plansystemet og få på plass grunnlaget for ein kommuneplan.

**Vurdering:**

Med denne saka vil fellesnemnda sende over eit framlegg til planstrategi for Alver kommune i perioden 2020 – 2023, og så vil det vere opp til Alver kommunestyre å vedta den endelige planstrategien med prioriterte planar. Når saka kjem opp i Alver er det viktig å gjennomføre ein god medverknadsprosess, mellom anna skal planstrategien ut på høyring i 30 dagar.
Framlegget til planstrategi for Alver kommune og vurdering av planbehovet er basert på:

- Intensjonsavtalen
- Status og erfaringar med kommunal planstrategi i dei tre kommunane
- Planstatus i dei tre kommunane med særlig fokus på planoppgaver som er vesentlige å ha på plass i ein tidlig fase i ny kommune
- Nasjonale og regionale rammer for planlegging og ynskje om meir effektiv planlegging
- Mogeligheit og utfordringsdokumentet .
  Når det gjeld moglegheit og utfordringdokumentet er det nokre tema som vi vil gå grundigare inn i som ein del av førebuing til samfunnsdelen. Det er særleg  innan feltet teknisk drift og forvaltning og kultur.  Kommuneplanarbeidet må mellom anna omfatte det særmerkte landskapet i Alver frå hav til fjell, dei spesifikke klimautfordringane som for ein stor del følgjer av auka nedbørsmengder, forvaltning av særmerkte naturtypar, vilkåra for landbruksdrift,  ferdsel og friluftsliv, forvaltning av kystkulturen og øykulturen.

I tillegg er det lagt vekt på følgjande områder som eit grunnlag for prioritering av planar:

1) Behovet for felles kommuneplan for Alver kommune.
2) Tydeleggjering av funksjon og rolle til dei definerte sentra i Alver kommune (Regionsenter, kommunesenter, lokal- og nærsenter)
3) Heilskapleg utvikling av den sørlege delen av kommunen – utviklingsaksen Frekhaug – Knarvik - Alversund
4) Utvikling av framtidsretta tenester

**1) Behov for felles kommuneplan for Alver**

Det er fleire planer som må på plass i første fase av Alver kommune for å få til ein heilskapeleg samfunnsutvikling er det behov for tidleg å starte opp arbeidet med ny kommuneplan. Samfunnsdelen har ei viktig rolle som verktøy for planlegging for ei berekraftig samfunnsutvikling, strategisk styring, politisk styring og medvirkning. Skal samfunnsdelen ha ein slik rolle for kommunestyre i Alver, bør samfunnsdelen utarbeidast uavhengig av arealdelen. Samfunnsdelen bør vedtakast så tidlig som mulig i perioden.

Dokumentet skal vere eit strategidokument som kan gje tydelig retning for politiske prioriteringer og utvikling i Alver.

Når kommunar slår seg sammen vil den enkelte kommune sine arealplaner gjelde som før samanslåinga. Gjeldande arealdeler vil i realiteten bli tre kommunedelplanar i den nye kommunen. Planen vil gjelde for det same arealet som før, den vil være rettslig bindende og styrearealdisponeringa på same måte som før samanslåinga. Men planane vil ikkje vere samordna. Innbyggjarane og næringsliv i Alver treng ein føreseieleg og felles forvaltningspolitikk . Målet er difor å få vedteke ein ny arealdel for den nye kommunen så raskt det er mulig. Prosess og framdrift er skissert i planstrategien.

**2) Tydeleggjering av funksjon og rolle til dei definerte sentra i Alver kommune (Regionsenter, kommunesenter, lokal- og nærsenter)**

Intensjonsavtalen for Alver kommune blei det vedteken ein senterstruktur for den nye kommunen. Knarvik er kommunesenteret i Alver kommune, men har også funksjon som regionsenter i regionen Nordhordland. I tillegg har Frekhaug, Manger, Ostereidet, Lindås, Vikebø og Bøvågen status som lokalsenter. Desse er av ulik karakter, storleik og tenestetilbod til innbyggjarane. Det bør gjennomførast ei overordna analyse på lokalsentra i Alver. Sentrale problemstilingar vil vere: Kva funksjon har sentra i dag og korleis kan vi sjå på dei i samanheng. Kva finst av tilgang på fritidstilbod og offentleg og privat tenesteyting? Korleis er demografien, kva omland høyrer til lokalsentra? Kva areal er sett av til bustad og næring? Dette vil gjere oss i stand til å peike på nokre moglegheiter og utfordringar i lokalsentra , for at dei skal vere eit godt tilbod til innbyggjarne og bidra til ei god heilskapleg utvikling i Alver. Dette vil og danne grunnlag for vidare område og detaljplanlegging i lokalsentra i Alver.

**3) Heilskapleg utvikling av den sørlege delen av kommunen – utviklingsaksen Frekhaug – Knarvik – Alversund.**

Dei største konsentrasjonane av busetnad finn vi sør-vest i kommunen, langs aksen Frekhaug-Knarvik- Alversund, som har hatt sterk vekst dei siste tiåra. I dette områder er det fleire nyleg vedtekne planer og omfattande planer i prosess. Vi bør arbeide med å knyte saman planene i området. Slik kan vi og ta strategiske beslutningar med omsyn til grøn mobilitet, grønnstruktur og næringstruktur. Det bør utarbeidast ei mogleghetsstudie for aksen Frekhaug-Alversund- Knarvik.

**4) Tydeleggjere rolla som samfunnsutviklar og utvikling av framtidsretta tenester**

Det er kommuneplanen sin samfunnsdel som skal seie noko om korleis kommunen skal utvikle seg som samfunn og organisasjon. I intensjonsavtalen er det lagt særleg vekt på at Alver skal vere ein heilskapleg samfunnsutviklar og ein samla nærings, arbeids- og utdanningskommune. Den nye kommunen skal møte framtida sine utfordringar i tenestetilbodet, og tenestetilbodet skal vere der brukarane bur. Alver kommune skal også prioritera IKT i informasjon og dialog med innbyggjarane, og ynskjer å vera i front når det gjeld IKT i tenesteproduksjonen. I planstrategien er det derfor prioritert å gjennomføre planar som skal sikre at kommunen jobbar heilskapleg med samfunns- og næringsutvikling, i tillegg til planar som definerer ambisjonane på dei store tenesteområda innan helse, sosial og omsorg og oppvekst. I tillegg er det prioritert å få på plass ein digitaliseringsstrategi som kan bidra til at kommunen når målsettingar innan IKT og digitalisering.